

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29.05.2001, sp. zn. 11 Tz 32/2001, ECLI:CZ:NS:2001:11.TZ.32.2001.1

Číslo: 32/2002

Právní věta:

Respektování tzv. zásady speciality platící pro extradiční řízení znamená, že trestní příkaz vydaný před tím, než obviněný odešel do ciziny, nemůže být obviněnému doručen po jeho vydání do České republiky k trestnímu stíhání pro jiný trestný čin (skutek), aniž by byly splněny zvláštní podmínky pro tento postup vyplývající z příslušné mezinárodní smlouvy, popř. z ustanovení § 378 odst. 2 tr. ř., kterými je zpravidla opatření dodatečného souhlasu cizího státu k trestnímu stíhání pro další trestné činy (§ 11 odst. 1 písm. c/ tr. ř.). Doručení trestního příkazu je totiž úkonem směřujícím k trestnímu stíhání pro skutek uvedený v tomto rozhodnutí.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.05.2001

Spisová značka: 11 Tz 32/2001

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Nepřípustnost trestního stíhání, Trestní příkaz

Předpisy: § 11 odst. 1 písm. c) tr. ř.
§ 378 odst. 2 písm. c) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud České republiky zrušil ke stížnosti pro porušení zákona trestní příkaz Městského soudu v Brně ze dne 24. 10. 1995 sp. zn. 8 T 216/95 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Trestním příkazem Městského soudu v Brně ze dne 24. 10. 1995 sp. zn. 8 T 216/95 byl obviněný mladistvý J. P. uznán vinným trestnými činy krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. a porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 4 měsíců podmíněně, odloženému na zkušební dobu 2 roků.

Uvedených trestných činů se dopustil tím, že společně s mladistvým J. H., stíhaným samostatně v

období od 25. 2. 1994 do 4. 3. 1994 v B., v místě zvaném J., vnikli po odtržení spodní části dveří do dílny, náležící k chatě č. X, kde odcizili elektrickou vrtačku v ceně 600 Kč ke škodě Z. W.

Obviněný byl zadržen dne 2. ledna 2000 a trestní příkaz mu byl doručen dne 3. ledna 2000.

Proti uvedenému pravomocnému trestnímu příkazu podal ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona ministr spravedlnosti. Poukazuje v ní na skutečnost, že obviněnému byl trestní příkaz doručen v době, kdy byl vydán do České republiky k trestnímu stíhání orgány Spolkové republiky Německo pro jiný skutek, než byl skutek, kterým byl trestním příkazem uznán vinným, což je v rozporu se zásadou vyplývající z ustanovení § 378 odst. 2 tr. ř. Ministr spravedlnosti proto navrhuje, aby Nejvyšší soud vyslovil, že trestním příkazem Městského soudu v Brně ze dne 24. 10. 1995 sp. zn. 8 T 216/95 byl v neprospěch obviněného mladistvého J. P. porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a v ustanovení § 378 odst. 2 tr. ř., ve vztahu k ustanovení § 376 odst. 3 písm. b) tr. ř., aby napadený trestní příkaz zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud přezkoumal na podkladě této stížnosti pro porušení zákona výroky napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že zákon byl porušen, a to v podstatě z důvodů, které byly uvedeny ve stížnosti pro porušení zákona.

Ze spisového materiálu vyplývá, že mladistvý obviněný byl vydán orgány Spolkové republiky Německo, kde se delší dobu zdržoval, k trestnímu stíhání do České republiky a že k jeho zadržení dne 2. 1. 2000 v R., předcházejícímu doručení posuzovaného trestního příkazu, došlo právě v souvislosti s tímto vydáním. Podle přípisu Spolkového ministerstva spravedlnosti SRN ze dne 25. 1. 2000 sp. zn. II B 5 a-9351 E-7 c-419/99 vydání obviněného k trestnímu stíhání do České republiky bylo povoleno na základě mezinárodního zatýkacího rozkazu vydaného Městským soudem v Brně pod sp. zn. 7 Nt 4468/96 ze dne 19. 7. 1999. Tento zatýkací rozkaz byl vydán podle § 376 odst. 1 tr. ř. na obviněného J. P. pro trestný čin porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák., který spáchal tím, že dne 9. 2. 1995 v B. vnikl do bytu S. S. tak, že překonal odpor ze strany J. K., která mu na zaklepaní otevřela a nechtěla jej do bytu pustit. Poté vykopnutím dveří vnikl do uzavřeného pokoje, který v té době obýval jako podnájemník J. J.

Vydání obviněného mladistvého J. P. k trestnímu stíhání do České republiky bylo uskutečněno na základě Evropské úmluvy o vydávání uveřejněné pod č. 549/1992 Sb. Podle čl. 14 odst. 1 písm. a) této Úmluvy (tzv. zásada speciality) proti osobě, která byla vydána, nebude vedeno trestní stíhání, nebude odsouzena ani zbavena svobody z důvodu výkonu trestu nebo ochranného opatření pro jakýkoli jiný trestný čin, spáchaný před jejím předáním, než pro ten, pro který byla vydána, ani ze žádného jiného důvodu nebude omezena její osobní svoboda, s výjimkou následujících případů:

a) pokud strana, která ji předala, souhlasí. Žádost o souhlas bude podána spolu s doklady uvedenými v článku 12 a protokolem obsahujícím výpověď vydané osoby k danému trestnému činu. Souhlas bude dán, pokud trestný čin, pro který se žádá o vydání, podléhá vydání v souladu s ustanoveními této Úmluvy,

b) pokud tato osoba měla možnost opustit území smluvní strany, do které byla předána, a neučinila tak do 45 dnů od propuštění nebo se na toto území po jejím propuštění vrátila.

Podle § 11 odst. 1 písm. c) tr. zák. trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno, jde-li o osobu, k jejímuž stíhání je podle zákona třeba souhlasu, jestliže takový souhlas nebyl oprávněným orgánem dán.

Za popsané právní situace měl Městský soud v Brně dříve, než přistoupil k doručování trestního příkazu, zajistit ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) tr. zák. (srov. č. 55/2000 Sb. rozh. tr.), aby

bylo dosaženo souhlasu Spolkové republiky Německo s rozšířením trestního stíhání na skutek uvedený v trestním příkazu, a teprve podle výsledku tohoto řízení, popř. pokud by nastaly podmínky uvedené v ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) Úmluvy i na základě tohoto ustanovení, zvážit, zda je možno trestní příkaz obviněnému doručit a pokračovat tak v trestním stíhání, nebo zda je nutné trestní stíhání zastavit. Doručením trestního příkazu, což je úkon směřující k trestnímu stíhání pro skutek uvedený v tomto trestním příkazu (mimo jiné je nezbytný k tomu, aby toto rozhodnutí, rovnající se svým významem odsuzujícímu rozsudku, nabylo právní moci a stalo se vykonatelným), v době po vydání obviněného do České republiky k trestnímu stíhání pro jiný trestný čin (skutek) porušil Městský soud v Brně uvedené ustanovení Úmluvy, jakož i ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) tr. ř. Pro úplnost je k tomu třeba dodat, že zásadu speciality a její důsledky pro další postup orgánů činných v trestním řízení v České republice upravuje i trestní řád v ustanovení § 378 odst. 2. S ohledem na obecné ustanovení § 375 tr. ř., podle kterého se ustanovení hlavy dvacáté čtvrté trestního řádu použijí jen tehdy, nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva postup jiný, nepřipadá aplikace uvedeného ustanovení trestního řádu v tomto případě, kdy je zásada speciality upravena v příslušné mezinárodní smlouvě, v úvahu.

Nejvyšší soud proto vyslovil, že pravomocným trestním příkazem napadeným projednávaným mimořádným opravným prostředkem byl v uvedeném směru porušen zákon v neprospěch obviněného, tento trestní příkaz zrušil a přikázal Městskému soudu v Brně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Městský soud v Brně bude dále postupovat při projednání obžaloby podané v této trestní věci způsobem naznačeným v rozsudku Nejvyššího soudu při vytýkání vad, ke kterým došlo doručením trestního příkazu. Zváží přitom na základě všech potřebných podkladů i právní důsledky vyplývající ze skutečnosti, že od spáchání činu uplynula delší doba a že obviněný byl potrestán v jiných věcech.